

Prædiken til 1. søndag efter trinitatis Luk. 16,19-31

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Jesus sagde: »Der var en rig mand, som klædte sig i purpur og fint linned og hver dag levede i fest og pragt. Men en fattig mand ved navn Lazarus lå ved hans port, fuld af sår, og ønskede kun at spise sig mæt i det, der faldt fra den riges bord, og hundene kom tilmed og slikkede hans sår. Så døde den fattige, og han blev af englene båret hen i Abrahams skød. Også den rige døde og blev begravet. Da han slog øjnene op i dødsriget, hvor han pintes, ser han Abraham langt borte og Lazarus i hans skød. Fader Abraham! råbte han, forbarm dig over mig og send Lazarus, så han kan dyppe spidsen af sin finger i vand og læske min tunge, for jeg pines i disse luer. Men Abraham svarede: Barn, husk på, at du fik dit gode, mens du levede, og Lazarus på samme måde det onde; nu trøstes han her, mens du pines. Desuden er der lagt en dyb kløft mellem os og jer, for at de, som vil herfra over til jer, ikke skal kunne det, og de heller ikke skal komme over til os derovrefra. Da sagde han: Så beder jeg dig, fader, at du vil sende ham til min fars hus, for jeg har fem brødre, for at han kan advare dem, så ikke også de kommer til dette pinested. Men Abraham svarede: De har Moses og profeterne, dem kan de høre. Nej, fader Abraham! sagde han, men kommer der en til dem fra de døde, vil de omvende sig. Abraham

svarede: Hvis de ikke hører Moses og profeterne, vil de heller ikke lade sig overbevise, selv om en står op fra de døde.« Lukasevangeliet 16,19-31

For 3-4 uger siden kom der efter gudstjenesten til kirkekaffen en tigger, vistnok en roma, ind i kirken. Da han blev bedt om ikke at tigger inde i selve kirken fortsatte med at gå rundt med sit plastikbæger ude i gården. Det blev vist en ret indbringende tur for ham.

Det er sin sag at sige nej til en tigger mens alle ens kirkevenner ser på. Vi har så efterfølgende haft en snak om den her situation i medarbejdergruppen og er blevet enige om, at hvis han eller en anden tigger dukker op i kirken, så vil vi bede dem om ikke at tigge på kirkens område. De er naturligvis velkomne til at deltage i gudstjenesten og spise frokost med os, men hvis de vil tigge, må de forlade kirkens matrikel, dvs. at de må stille sig ude ved porten. SÅ ved I det!

Og så er det vi i dag læser om Lazarus, der opholdt sig ved porten til den rige mands hus, altså ved grænsen af hans matrikel. Her rakte han sit plastikbæger frem hver gang en af de rige passerede. Og man må sige om denne Lazarus at han i og for sig var en meget bedre tigger end den fyr som kom her. Han var ikke en ung frisk mand; han var dækket af sår, som hundene kom og slikkede. Men hvis vi kunne lade den rige mand komme til orde ville han sikkert angive nogle af de samme grunde til at Lazarus ikke måtte komme inden for som vi har angivet: Hvis først man hjælper en, vil der helt sikkert komme 50 andre til. Og det vil ende med at det hele bryder sammen, uden at der er kommet andet end konflikt ud af det. Den slags må angribes mere systematisk på et

samfundsmæssigt plan, ikke gennem privat godgørelse. Og desuden: Hvem af os ved, om ikke der er bagmænd bag tiggeren, som har sendt ham i byen og som kræver deres del af udbyttet. Så at vi reelt ved at lade ham tigge her blot er med til at holde gang i en voksende tiggerindustri.

Når jeg giver det her eksempel, er det ikke fordi I behøver at forholde jer til den beslutning, vi har taget. Det er for det første for at give en fornemmelse af, at situationen rent strukturelt minder en hel del om den situation der skildres i dagens tekst og for det andet at situationen faktisk er meget kompleks.

Der er to omstændigheder som gør situationen kompleks: Den ene handler om nytteværdien af at støtte en tigger, og det har selvfølgelig at gøre med, hvad pengene bliver brugt til og den organisering der evt. er omkring tiggeren. Det er et spørgsmål, som det kræver en del arbejde at komme til bunds i. Den anden omstændighed handler derimod om vores eget sind, og de processer vi går igennem i mødet med en tigger. Lad os i dag holde os til det sidste. Hvad er det der sker, når en tigger rækker et tomt bæger hen mod os? Vi aftvinges en reaktion.

Hvis vi ikke reagerer, men bare går videre, har vi også reageret. Den spontane reaktion for mange af os er nok: Hvordan kommer jeg videre herfra. Der skal ikke mere til for at vi griber i lommen efter et par mønter end ønsket om at komme videre. Vi betaler for at slippe af med tiggeren uden at tage skade,

ikke for at hjælpe ham. Det er som de vejafgifter man i andre lande må betale for at komme videre. Det kræver ikke nogen dybere kontakt at få det ordnet. Det er i grunden en dehumanisering af tiggeren.

Men der er en grund til, at den dehumanisering finder sted. Og det er, at vi selv ofte oplever at blive dehumaniseret i mødet med en tigger. Man bliver betragtet som en pengemaskine, og nu skal man bare finde de rigtige knapper at trykke på, for at kontanterne klinger i bægeret. Det er meget vanskeligt at undgå at blive fanget i denne gensidige dehumanisering i mødet med en ukendt tigger på gaden. Hverken tiggeren eller jeg vil hinanden. Vi vil bare videre med hver vores.

Det er bemærkelsesværdigt at i historien om Lazarus og den rige mand, er det den fattige der er navngivet. Sådan plejer det ikke at være. Det plejer at være de rige der kommer i medierne, mens de fattige og udenlandske tiggere bare figurerer som tal i socialstatistikken. Men her er det altså Lazarus der kaldes ved navn. Er det ikke tankevækkende? I det fortællerperspektiv Jesus anlægger. er den fattige den kendte. Jeg tror ikke det var den rige som kendte hans navn, men han er nu engang heller ikke fortælleren af denne historie. Det er Jesus. Måske der heri ligger en pointe?

Når vi næste gang passerer en tigger, da at minde os selv om at han har et navn. Og at den fortælling som her udspiller sig, ikke er historien om Niels og tiggeren, men om Dimitri og den rige mand. Eller måske vi skal

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk

tænke sådan: Den mand som nu rækker sit bæger frem mod mig har en fælles bekendt med mig. Der er en, som kender os begge og kalder os ved navn. Det er min relation til ham som er på spil i min relation til tiggeren.

Og det her skal ikke høres som en entydig opfordring til, at vi skal give mere til tiggerne på vejen. Jeg er heller ikke sikker på, at vi skal ændre ved den politik vi har besluttet omkring tiggere her i kirken. Det handler ikke så meget om at give penge som det handler om at give navn, eller at overvinde dehumaniseringen. Og det lader sig sjældent gøre i det korte møde med en tigger på gaden, men så er der måske andre som vi tilbagevendende mødes med, som kan blive vores Lazarus.

Den centrale bevægelse i Jesu fortælling er en beskrivelse af den omvendning, der sker ved døden. Her i verden var der en mur som adskilte den fattige Lazarus fra den rige mand. I det hinsides er der en afgrund som ingen kan krydse som adskiller den fortabte rige og den salige Lazarus. Men jeg tror ikke bare, vi skal forstå lignelsen som et udtryk for en form for konsekvenspædagogik, hvor den rige får betalt med tak for sidst. Snarere er døden en slags røntgenfoto af livet. Det der viser sig i evigheden var virkelighed allerede her i tiden, vi kunne bare ikke se det, fordi vores blik var blændet af alt det, der skinner uden at have lyset i sig. Når Jesus igen og igen taler om fortabelsens mulighed, så handler det i virkeligheden ikke bare om risikoen for at havne det forkerte sted

når vi engang skal herfra, men det er muligheden for at vi allerede nu er det forkerte sted. Det handler ikke så meget om faren for at gå fortabt, men om faren for at være fortabt. ”Hvad gavner det et menneske, om han vinder hele verden, men mister sin sjæl.” Ligesådan er det heller ikke bare et spørgsmål om at komme i himlen engang, men om at det evige liv begynder her og nu, selv om dets vækst er hæmmet og vanskelig her i tiden. Døden betyder, at livet går i stå, at vores tid er forbi - den føjer intet til livet. Den er som et billede, der bliver taget af os i et upåagtet øjeblik. Her skal det vise sig, hvad i vores liv der virkelig havde evigheden i sig, og hvad som bare var tomhed og forfængelighed.

Det her handler om global ulighed, det handler om toldmure, om den rige verdens udnyttelse af den fattige, om vores forhold til det udsatte menneske på vores vej. Men det handler også om de mange andre måder vi kan holde hinanden ude. Det handler om ikke at være en mor eller far, der lader sit barn sidde ved porten eller foran skærmen når det er samvær det har brug for; det handler om at oparbejde en bevidsthed om, at de mennesker vi møder ikke er forbipasserende personer, men mennesker hvis navn er kendt af Gud, og som han har sendt på vores vej. Det handler ikke om, at vi skal forcere dybe samtaler, men at vi skal være i forventning om at evigheden er på spil, der hvor mennesker mødes.

Det betyder, at det liv vi lever her og nu med hinanden har en vægt, en betydning, en

værdi som rækker langt ud over det vi sanser. Et flygtigt nedværdigende blik på et ydmyget menneske er et jordskælv i himlen. En opmærksom tilstedeværelse hos en et andet menneske slår bro til evigheden. Kristus befinder sig midt imellem os, og når vi rækker ud til hinanden, bliver vi forbundet med ham.

Niels Nymann Eriksen

*Sogne- og indvandrerpræst, Apostelkirken,
Vesterbro*

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 3: Lovsynger Herren, min mund og mit indre

Nr. 698: Kain, hvor er din bror

Nr. 299: Ånd over ånder, kom ned fra det høje

Nr. 688: Skal kærlighed sin prøve stå

Nr. 598: O Gud, du ved og kender